

Statsborgere gældende fælles Lovgivning med Ret til at faa sin Sag, derunder ogsaa Lønnings- og Pensionsspørgsmaal, ført frem for Domstolene, for saa vidt Sagen iøvrigt er af den Beskaffenhed, at Retsplejelovene hjemler ham Ret til at faa sit Søgmaal fremmet. Fra anden Side indenfor Kommissionen har man holdt paa Bevarelse af det hidtidige Forhold med Henviſning til, at det ikke kan være heldigt hverken for Tjenestemændene og deres Organisationer eller for Styrelsen, at en hvilken som helst Sag skal kunne føres frem for Domstolene, og at det derfor vil være den bedste Ordning, at Sag kun kan anlægges med vedkommende Ministers Samtykke. Det Standpunkt er endvidere kommen til Orde, at man vel kunde gøre Sagsanlæg afhængig af Ministerens Samtykke dertil, naar der samtidig blev indført et Nævn, i hvilket Stridigheder om Fortolkning behandlede inden Sagens Forelæggelse for Ministeren, og hvori Repræsentanter for Personalet havde Sæde. Paa denne sidste Plan er Kommissionen dog ikke kommen nærmere ind, men man er enedes om det stillede Forslag, der gaar ud paa, at kun de Lønnings- eller Pensionsspørgsmaal, som er begrundede paa Lovbestemmelser, kan indbringes for Domstolene. Spørgsmaal, som hidrører fra Fortolkninger af Regulativer eller lignende, maa vedvarende afgøres administrativt. Det ligger i Sagens Natur, at forsaavidt det fastsættes i særlige Love (eller i særlige Afsnit i denne Lov), at paagældende Ministers Afgørelse af visse Spørgsmaal er endelig, kan denne Paragraf ikke give Støtte paa Krav om Appel til Domstolene.

I Paragraffen er yderligere foreslaaet Regler om, hvornaar et Søgmaal skal betragtes som forældet.

Til § 20.

Bestemmelsen fra Forordningen af 27. September 1799 om Embedsmænds Forpligtelse til at fralægge sig visse Beskyldninger ved Dom er optaget her, dog ændret saaledes, at Tjenestemanden kun paa Forlangende er pligtig at anlægge Sag.

Til §§ 21—26.

Kommissionen foreslaar at lovfæste Statens Anerkendelse af Tjenestemandsoorganisationers Ret til at føre Forhandlinger paa de paagældende Personalers Vegne med den Styrelsesgren (eller de Styrelsesgrene), hvorunder Etaten (eller Etaterne) hører.

Der har i flere Aartier bestaaet faglige Organisationer indenfor Told- og Trafik-etaterne, og ved Bekendtgørelse af 4. Maj 1910, som aftrykkes nedenfor, fra de tre Ministerier, hvorunder disse Etater dengang henhørte, er Forhandlingsreglerne mellem Styrelser og Organisationer i disse Etater fastsatte efter forudgaaende indbyrdes Drøftelse. Efterhaanden har Organiseringen bredt sig over saa godt som hele Tjenestemandssstanden, der ønskes regulativmæssig Forhandlingsret af de ansatte, og Tiden maa formentlig da være kommen til at lovfæste Forholdet. For Styrelsen og for de ansatte i Etaterne er det af lige stor Betydning, at de mange modstridende Interesser indenfor hver enkelt Etat faar en naturlig og legitim Lejlighed til at brydes med hinanden indbyrdes, forinden Spørgsmaalene naar saa langt frem som til Henvendelser fra Tjenestemænds Side til Styrelsen, og denne legitime Lejlighed frembyder sig intet Steds bedre end i de samlede Organisationer, som agter at tage et Spørgsmaal op til Henvendelse. Selvfølgelig maa der omhyggelig sørges for, at berettigede Mindretals-Interesser ikke forbigaas i Tavs- heds eller overstemmes og derpaa forsvinder i Henvendelsen, og Organisationens Love maa derfor indeholde Sikring af Mindretallenes Ret til at ytre sig i den endelige Forhandling. Men iøvrigt er utvivlsomt de samlede Organisationer det eneste naturlige Udtryk for Etaterne, og Styrelsen har ret beset næsten endnu større Interesse end Etatspersonalerne selv i, at baade Personalernes Henvendelser og deres Besvarelser paa Styrelsens Henvendelser sker paa det samlede Personales, ikke paa mindre Grupper, maaske Særinteressers eller ganske enkeltes Vegne. Thi eventuel Misfornøjelse indenfor et Personale med en truften Af-